

**KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ
K EURÓPSKEJ ÚNII
– ČIERNÁ HORA –**

**V Bruseli 23. januára 2026
(OR. en)**

AD 2/26

LIMITE

CONF-ME 2

DOKUMENT O PRISTÚPENÍ

Predmet: SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE
– Kapitola 32: Finančná kontrola

SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

Rokovacia kapitola 32: Finančná kontrola

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o prístupí Čiernej Hory (AD 23/12 CONF-ME 2) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmto:

- žiadnym názorom, ktorý jedna alebo druhá strana vyjadrí k niektorej z rokovacích kapitol, nie je nijakým spôsobom dotknuté stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám,
- dohody – aj čiastočné – dosiahnuté počas rokovaní o kapitolách, ktoré sa postupne skúmajú, sa nemôžu považovať za konečné, kým sa nedosiahne celková dohoda,
- požiadavkám stanoveným v bodoch 24, 28, 41 a 44 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Čiernu Horu, aby pokračovala v procese zosúlad'ovania s *acquis* EÚ a jeho účinného vykonávania a presadzovania a aby vo všeobecnosti už pred prístupím pripravovala politiky a nástroje čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 8/14 CONF-ME 4 a AD 30/25 CONF-ME 14 akceptuje *acquis* EÚ v rámci kapitoly 32 v podobe, v akej bolo účinné k 18. novembru 2025, a že do dňa svojho prístúpenia k Európskej únii ho bude pripravená vykonávať.

Verejná vnútorná finančná kontrola (VVFK)

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vypracovala komplexný regulačný, politický, inštitucionálny a operačný rámec vnútornej kontroly a auditu, ktorý je v súlade s medzinárodnými normami.

EÚ očakáva ďalšie posilnenie operačného rámca Čiernej Hory v oblasti VVFK, najmä pokiaľ ide o verejné podniky a obce. Ciele a opatrenia politiky vnútornej kontroly sú súčasťou stratégie reformy verejnej správy na roky 2022 – 2026 a programu reformy riadenia verejných financií na roky 2022 – 2026, čím sa zabezpečuje, aby sa reforma a uplatňovanie verejnej vnútornej finančnej kontroly považovali za neoddeliteľnú súčasť širšej reformy verejnej správy.

EÚ tiež konštatuje, že Čierna Hora neustále zlepšuje účinné vykonávanie zodpovednosti riadiacich pracovníkov vo verejnej správe s cieľom ďalej podporovať fungovanie systému VVFK a efektívne riadenie administratívnych a rozpočtových zdrojov. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby zabezpečila úplné vykonávanie regulačného rámca pre zodpovednosť riadiacich pracovníkov podľa stanovených záväzkov, a to aj prostredníctvom podrobného vymedzenia povinností a väčšieho delegovania právomocí, fiškálnej disciplíny, ochrany aktív, stanovenia cieľov a podávania správ, s plným zohľadnením prebiehajúcich reforiem v oblasti rozpočtu a účtovníctva a ďalších súvisiacich reforiem.

EÚ berie na vedomie prebiehajúci pokrok v novelizácii primárnych a sekundárnych právnych predpisov týkajúcich sa verejnej vnútornej finančnej kontroly s cieľom ďalej ich zosúladiť s normami EÚ a medzinárodnými normami a riešiť výzvy spojené s praktickým vykonávaním. Na základe tohto posilneného rámca EÚ uznáva pokrok, najmä prostredníctvom prijatia sekundárnych právnych predpisov, v ktorých sa špecifikujú pravidlá a usmernenia vnútornej kontroly a posilňujú administratívne kapacity na ich uplatňovanie vo verejnom sektore, a to aj v oblastiach riadenia rizík a nezrovnalostí.

EÚ víta najmä najnovšie regulačné zlepšenia, ktoré posilňujú riadenie a zodpovednosť riadiacich pracovníkov v rozpočtovom riadení a riadení ľudských zdrojov, zvyšujú kvalitu a nezávislosť vnútorného auditu harmonizáciou s medzinárodnými normami a vytvárajú účinnejší rámec pre riadenie rizík a následné opatrenia v súvislosti s nezrovnalosťami.

EÚ nabáda Čiernu Horu, aby sa ďalej usilovala zabezpečiť riadny súlad budúceho strategického rozvoja systémov vnútornej kontroly a súvisiacich regulačných predpisov s prebiehajúcimi legislatívnymi zmenami týkajúcimi sa riadenia verejných financií a reformy verejnej správy. EÚ tiež vyzýva Čiernu Horu, aby zabezpečila, že budúci strategický rozvoj systémov vnútornej kontroly bude zameraný na informovanosť riadiacich pracovníkov a zamestnancov verejných inštitúcií o potrebe účinného dodržiavania pravidiel vnútornej kontroly a vnútorného auditu v záujme riadneho hospodárenia s rozpočtovými a administratívnymi zdrojmi.

EÚ berie na vedomie nepretržitý pokrok v posilňovaní operačného rámca vnútorného auditu a jeho fungovania prostredníctvom metodického zlepšovania, posilneného zabezpečovania kvality a profesionalizácie systému vnútorného auditu vrátane certifikácie a odbornej prípravy vnútorných audítorov. EÚ očakáva, že Čierna Hora 1. ďalej zlepši produktivitu funkcií vnútorného auditu posilnením spolupráce medzi riadiacimi orgánmi a oddelení pre vnútorný audit; 2. bude pokračovať v modernizácii administratívnych kapacít rozširovaním odbornej prípravy a certifikácie s cieľom riešiť nedostatok zamestnancov a urýchliť proces systematizácie pracovných miest a pravidelné obsadzovanie voľných pracovných miest; 3. zlepši plánovanie auditu, dokumentáciu a podávanie správ s cieľom zvýšiť produktivitu a znížiť administratívne zaťaženie. Pokiaľ ide o riadenie rizík, EÚ berie na vedomie hmatateľný pokrok pri vytváraní komplexného regulačného a inštitucionálneho rámca ako súčasť procesov správy vecí verejných a vnútornej kontroly vo verejnej správe Čiernej Hory. EÚ berie na vedomie zvýšenú efektívnosť systému, o čom svedčí rastúci počet subjektov so špecializovanými pracovníkmi zodpovednými za riadenie rizík a zriadených registrov rizík v celom verejnom sektore.

EÚ konštatuje, že pokiaľ ide o riadenie nezrovnalostí, regulačný rámec je dobre zavedený a poskytuje primerané usmernenia na vykonávanie. Celkový systém predchádzania nezrovnalostiam a ich riešenia sa ďalej zosúladiť a posilnil jasnejšími inštitucionálnymi zodpovednosťami a postupmi. EÚ ďalej berie na vedomie zvýšenie počtu úradníkov špecializovaných na riadenie nezrovnalostí, ako aj transparentne oznámené prípady podozrenia z podvodu, pri ktorých došlo k nárastu. EÚ očakáva, že Čierna Hora bude pokračovať v posilňovaní administratívnych kapacít s cieľom zabezpečiť účinnejšie vykonávanie systémov riadenia rizík a nezrovnalostí prostredníctvom pravidelnej odbornej prípravy, zabezpečovania kvality a vytvorenia centralizovaného mechanizmu oznamovania nezrovnalostí a zberu údajov o nich.

EÚ okrem toho konštatuje, že sa posilnili administratívne kapacity s cieľom skvalitniť funkcie auditu v štátnych podnikoch a fondoch sociálneho zabezpečenia a že sa priebežne prijímajú opatrenia na ich vylepšovanie.

EÚ taktiež konštatuje, že novým zákonom o kontrole rozpočtu sa zriaďuje funkcia kontroly finančného rozpočtu, ktorá je organizačne aj funkčne úplne oddelená od vnútorného auditu. V súvislosti so záväzkom Čiernej Hory ďalej zvyšovať komplementárnosť medzi rozpočtovou kontrolou a vnútorným auditom prostredníctvom dodatočných záruk počas vykonávania EÚ očakáva, že Čierna Hora bude pokračovať vo vykonávaní nového zákona o rozpočtovej kontrole a príslušných zmien prijatých koncom roka 2025.

Externý audit

EÚ uznáva, že Čierna Hora vytvorila spoľahlivý právny rámec pre externý audit v súlade s únijnými a medzinárodnými normami a najlepšimi postupmi. Štátny kontrolný úrad (ŠKÚ) Čiernej Hory vytvoril komplexný regulačný, inštitucionálny a operačný rámec, ktorý odráža zásady a osvedčené postupy presadzované Medzinárodnou organizáciou najvyšších kontrolných inštitúcií (INTOSAI).

EÚ v tejto súvislosti konštatuje, že Čierna Hora zabezpečila finančnú, funkčnú a inštitucionálnu nezávislosť ŠKÚ v súlade s normami INTOSAI, a to aj prostredníctvom svojej ústavy a zavedením príslušných právnych predpisov. To ŠKÚ umožňuje vykonávať svoj mandát účinne a nestranne. ŠKÚ vykonáva finančné audity aj audity výkonnosti, čím prispieva k zlepšeniu transparentnosti, zodpovednosti a riadneho hospodárenia s verejnými financiami. Hoci EÚ uznáva, že ŠKÚ posilnil svoje administratívne kapacity, očakáva obsadenie voľných pracovných miest. EÚ očakáva, že Čierna Hora bude naďalej zabezpečovať finančnú, funkčnú a inštitucionálnu nezávislosť ŠKÚ.

EÚ okrem toho berie na vedomie pokrok dosiahnutý pri posilňovaní metodiky auditu, postupov podávania správ a mechanizmov prijímania opatrení v nadväznosti na odporúčania auditu, ktorý prispieva k účinnému dohľadu nad verejnými výdavkami a k posilneniu správy verejného sektora, najmä zo strany Parlamentu. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby pravidelne poskytovala aktuálne informácie o opatreniach nadväzujúcich na zistenia auditov ŠKÚ, a očakáva, že Čierna Hora zlepší vykonávanie zistení a odporúčaní uvedených v správach ŠKÚ.

EÚ okrem toho vyzýva Čiernu Horu, aby ďalej prehĺbila spoluprácu ŠKÚ s INTOSAI a EUROSAI, ako aj s Európskym dvorom audítorov. EÚ tiež berie na vedomie záväzok Čiernej Hory ďalej prehľbovať spoluprácu medzi parlamentom a vládou.

Ochrana finančných záujmov EÚ

EÚ berie na vedomie záväzok Čiernej Hory dosiahnuť súlad s článkom 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) vrátane úzkej a pravidelnej spolupráce medzi Komisiou a príslušnými orgánmi.

EÚ konštatuje, že Čierna Hora dokončila proces zosúladovania svojich vnútroštátnych právnych predpisov so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (smernica o ochrane finančných záujmov) prijatím zákona, ktorým sa mení trestný zákon Čiernej Hory, 14. októbra 2025 (vyhláška o vyhlásení zákona, ktorým sa mení trestný zákon Čiernej Hory, č. 01 – 009/25 – 1967/2), ktorý nadobudol účinnosť 22. októbra 2025 (Úradný vestník Čiernej Hory, č. 121/25).

EÚ berie na vedomie, že v rámci ministerstva financií bol zriadený koordinačný útvar pre boj proti podvodom (AFCOS) a že sa posilnili jeho administratívne kapacity. Rovnako sa zriadila aj sieť príslušných vnútroštátnych orgánov zapojených do ochrany finančných záujmov EÚ AFCOS, ktorá bola posilnená prostredníctvom odbornej prípravy.

EÚ berie na vedomie, že v júli 2025 bola prijatá národná stratégia boja proti podvodom a riadenia nezrovnalostí na ochranu finančných záujmov EÚ na obdobie 2025 – 2028, ako aj sprievodný akčný plán na obdobie 2025 – 2026.

EÚ konštatuje, že spolupráca s Komisiou pri vyšetrovaní sa ukázala ako účinná a efektívna a že Čierna Hora dosahuje výsledky v oblasti oznamovania nezrovnalostí pokračujúcim oznamovaním nezrovnalosti prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí (IMS).

EÚ očakáva, že Čierna Hora ďalej posilní svoje administratívne kapacity a zachová svoju sieť orgánov pre boj proti podvodom a že bude pokračovať vo vykonávaní akčného plánu súčasnej národnej stratégie boja proti podvodom. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby zabezpečila ďalšie zlepšovanie oznamovania nezrovnalostí a podvodov v rámci povinností stanovených v dohode o financovaní v súlade s pozitívnym trendom z posledných rokov.

Ochrana eura proti falšovaniu

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora 13. októbra 2015 podpísala a ratifikovala Ženevský dohovor o potieraní peňazokazectva z roku 1929 prijatím zákona o ratifikácii Ženevského medzinárodného dohovoru o potieraní peňazokazectva (Úradný vestník Čiernej Hory – medzinárodné zmluvy, č. 12/15). EÚ konštatuje, že právny rámec Čiernej Hory je v súlade s príslušným *acquis* EÚ o ochrane eura proti falšovaniu. Centrálna banka Čiernej Hory v tejto súvislosti prijala rozhodnutie o manipulácii s podozrivými exemplármi eurobankoviek a euromincí a iných činnostiach na ochranu eura proti falšovaniu (Úradný vestník Čiernej Hory, č. 35/11 a 61/18) s cieľom zosúladiť ho s nariadením Rady (ES) č. 1338/2001 a nariadením Rady (ES) č. 1339/2001, ktorým sa rozširuje účinnosť nariadenia (ES) č. 1338/2001.

Centrálna banka Čiernej Hory okrem toho prijala rozhodnutie o medailách a žetónoch podobných eurominciám (Úradný vestník Čiernej Hory, č. 44/14 a 61/18) s cieľom zosúladiť ho s nariadením Rady (ES) č. 2182/2004 a nariadením Rady (ES) č. 46/2009, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2182/2004, a s nariadením Rady (ES) č. 2183/2004 a nariadením Rady (ES) č. 47/2009, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2183/2004.

EÚ sa domnieva, že Čierna Hora zabezpečuje dostatočné administratívne kapacity na technickú analýzu a klasifikáciu falšovaných eurobankoviek a euromincí a zaviedla primeraný systém overovania ich pravosti, o čom svedčí prijatie rozhodnutia o použiteľnosti a pravosti bankoviek a mincí centrálnou bankou Čiernej Hory 31. júla 2024 (Úradný vestník Čiernej Hory, č. 78/24). EÚ okrem toho berie na vedomie pokračujúce činnosti na ochranu eura proti falšovaniu v súlade s harmonizovanými predpismi a normami EÚ a ECB vrátane pravidelnej spolupráce a výmeny informácií.

EÚ berie na vedomie plány Čiernej Hory naďalej sa zúčastňovať na Programe Pericles IV a tiež ďalej spolupracovať s Komisiou, Európskou centrálnou bankou a centrálnymi bankami viacerých členských štátov EÚ. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité chrániť nezávislosť centrálny banky vrátane jej finančnej nezávislosti, ako aj transparentné, nestranné vymenúvanie viceguvernérov a členov predstavenstva.

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby pre národné analytické centrum zabezpečila dostatočné administratívne kapacity na technickú analýzu a pokračovanie medzinárodnej spolupráce.

Na základe uvedených skutočností EÚ konštatuje, že v tejto fáze si táto kapitola nevyžaduje ďalšie rokovania.

Pokrok pri dosahovaní súladu s *acquis* EÚ a jeho vykonávanie sa bude ďalej monitorovať počas celého obdobia rokovaní. EÚ zdôrazňuje, že bude venovať osobitnú pozornosť monitorovaniu všetkých uvedených špecifických otázok s cieľom zabezpečiť, aby mala Čierna Hora administratívne kapacity na presadzovanie *acquis* EÚ v tejto kapitole. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi touto kapitolou a ostatnými rokovacími kapitolami. Záverečné hodnotenie súladu právnych predpisov Čiernej Hory s *acquis* EÚ a jej vykonávacích kapacít bude možné uskutočniť až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby Rade pre stabilizáciu a pridruženie okrem informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní o tejto kapitole a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, pravidelne poskytovala podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis* EÚ.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa EÚ k tejto kapitole v prípade potreby vo vhodnom čase vráti.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 8/14 CONF-ME 4 a AD 30/25 CONF-ME 14 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 32 v podobe, v akej bolo účinné k 18. novembru 2025. Ďalej berie na vedomie vyhlásenie Čiernej Hory, že bude pokračovať v procese zosúlad'ovania s *acquis* a že bude pripravená vykonávať ho odo dňa svojho pristúpenia k Európskej únii.

EÚ tiež pripomína, že v období od 18. novembra 2025 do dátumu pristúpenia sa môže v rámci tejto kapitoly prijať nové *acquis*.